

Dolge pravde krščanski konec.

Komur ni neznan visoki Boč, ta je gotovo že slišal o Studeniški graščini, katera je stisnjena celo pod goro ter o vaséh, katere so bile njej podložne in so morale njej raboto, desetino itd. odrajtavati. Tudi Sesterže, lična vas v Majšperski župniji, je izmed ovih. Imela je pa potem tudi neke pravice na logovih ali gozdih, kakor tudi na pašnikih omenjene graščine. Marsikateremu čitatelju »Slov. Gosp.« so že dobro znane pravde in tožbe, katere so se, če se ne motim, celih 60 let motale. Ko je bila ta graščina last g. Sparovica, se je ta stvar tako zamotala, da je nalašč za to postavljena komisija in potem c. in kr. okr. glavarstvo Ptujsko, niti visoko c. in kr. namestništvo ni moglo zravovati. Ko je pa pred nekolikimi leti prišla graščina v last redovnicam čč. sestram Magdalenkam sklenila se je po spiritualu č. g. Adolfa Hytrek-a dne 15. grudna 1892 zadnja pogodba ter je naša vas že od graščinskih zemljišč dobila za vsem celih 212 oralov gozda in pašnikov. Zdaj, hvala Bogu, je štrinja odmotana. Veliko jih je hotelo videti, kar vi vidite pa niso videli (Luk. 10, 24). Veliko mladih in starih slišal sem reči: Rad bi konec čakal! Pa žal, veliko jih že hladna zemlja krije in niso ga čakali, a mi, hvala Bogu, smo ga vendar čakali. Za konec tega poravnjanja ponudili so se nam še preč. g. spiritual, da opravijo daritev sv. maše v zahvalo za srečen izid in blagor nas in naših rajnih, kakor tudi naših potomcev, katerim bode dano zemljišče h koristi.

K tej sv. daritvi so nas pa vse osebno povabili. In res na binkoštni ponedeljek so ob deveti uri sv. mašo peli in v slovesni opravi so tudi s sv. zahvalnico končali. Po sv. opravi povabili so nas vse v veliko sobo, kjer so nas pogostili med prijaznimi pogovori z dobro kapljico. Za vse to, posebno pa za najsvetejšo daritev se jim presrčno zahvaljujemo. Obljubili so nam še, da hočejo tukaj nekje blizu naše vasi kapelico postaviti, v kateri naj bi se tudi daritev sv. maše služila.

Bog jim naj moč, da bi se to vresničilo, saj tudi vaščanje pri tej sv. maši bode rok križem držali. Torej še enkrat: hvala preč. g. spiritualu in čč. redovnicam v imenu cele občine!
Jakob Sagadin.

Gospodarske stvari.

Poročilo kmetijskega društva „Kmetovalec“ v Gotovljah v Savinjski dolini.

Dovolite, gospod urednik, da sicer po mojih skromnih močéh opišem malo XI. občni zbor društva »Kmetovalec«, ki se je vršil dne 28. maja t. l. v gostilni gosp. Ivan Kopriva v Gotovljah in poročam nadalje o delovanju tega velevoznega društva! Omeniti moram najpoprej, da nam je g. Ivan Kopriva prostor za zborovanje krasno pripravil in pridne roke tukajšnjih vrlih deklet okrasile so nam prav lepo z vencami prostore zborovanja. Vreme je bilo spomladansko prijetno, zatoraj je bila pa tudi vdeležba ogromna.

Počastili so nas z mnogo številnim dohodom naši vrli sosede Žalčani, tukaj naj posebnost omenim našega najblagomilejšega podpornika g. Ivan Hausenbichlerja, veleposestnika in župana v Žalci, kateri nas ob vsaki priliki počasti s svojim pohodom. Počastilo nas je tudi več Pletrovčanov, Vrbenčanov, Grižanov, Št. Pleterčanov, Pireščanov in drugih. Pogrešali pa smo pri tem zborovanju naše sosede Celjane, ker žal nobeden ni došel: toraj drugokrat na svidenje! Ko se tako razposedemo po naših nam odločenih prostorih, predstavi se nam naš vrli predsednik, gosp. Anton Goršek, pozdravi s svojim

kreplekim pesniškim glasom došle, otvori zborovanje in prečita spremenjena in na novo potrjena pravila, katera ne obsegajo samo občine Gotovlje, temveč tudi nje okolico.

Iz društvenega poročila smo slišali, kako da društvo na čast odbora in v čast celej Savinjski dolini dan za dnevom vrlo napreduje. To razvidimo lahko kmalu, ker šteje že v tem kratkem obstanku nad dve sto udov. Tudi društvena knjižnica narašča v naše veliko veselje prav povoljno. Tukaj naj omenim zopet enega naših mnogo zaslužnih rojakov, gosp. Blaža Cilensek, župnika v Zagorji, kateri nam je poslal celi zabojček knjig velike vrednosti. Dal Bog mu več posnemovalcev! Udje tega društva imajo priliko čitati večinoma vse slovenske časnike. Gotovljani bodite toraj ponosni!

Kmetijsko orodje in stroje naročuje društvo pri vsaki priliki; takoj je to pomlad zopet, spoznavši nujno potrebo, naročilo veliki železni podzemeljski plug, tako šteje že tudi sedaj več kmetijskega orodja in strojev. Društvena drevesnica povečala se je zopet za polovico, štela bode toraj nad tri tisoč deloma cepljenih, deloma necepljenih drevesc. Govor g. učitelji Ant. Petrička o škodljivih sadnega drevja bil je strokovnjašk.

Izrekam mu na tem mestu še enkrat srčno zahvalo za koristne besede, katere je govoril. Vršilo se je za tem še več točk, kakor vpisovanje novih udov, oziroma vplačevanje letnine. Vpisalo se je zopet precej novih udov in nabrala v veselje blagajniku precej lepa vsotica. V novi odbor bili so zopet izvoljeni g. Anton Goršek, predsednikom, Anton Cilensek, namestnikom, Davorin Antloga, tajnikom, Leopold Antloga, knjižničarjem, Franc Baš, blagajnikom, Franc Vizovišek, nadzornikom društvenega orodja in strojev, Andrej Antloga, Blaž Brinovec in Jakob Baš odbornikom. Nastopil je za tem tudi večkrat naš znani pesnik Franc Vizovišek in deklamoval novo sestavljene poezije, s katerimi vzbudi med ljudstvom veliko navdušenja in smeha ni konca ne kraja. Tudi naši vrli pevci niso zaostali, zapeli so nam več krasnih pesmij, posebno pa še izrekam v imenu odbora veliko zahvalo vrlim Žalskim pevcem, kateri so nas tudi počastili in razveselili s svojim ubranim petjem.

Med prosto zabavo vršile so se za tem še raznovrstno napitnitnice. Proti deveti uri povzame zopet besedo, društveni predsednik, zaključil zborovanje, ter napije svitlemu vladarju Francu Jožefu, v katerega imenu se zbiramo in iz vseh grl zagromi trikratni živio!

Tako se je končal 11. občni zbor društva »Kmetovalec«, kateri nam ostane v vednem spominu. Častiti bralci »Slovenskega Gospodarja«, posebno po našem spodnjem Štajerju pa se lahko prepričajo iz tega kratkega poročila, da česar eden ne stori, storita dva in česar dva ali trije ne storijo, stori njih gotovo skoz zložnost več, zatoraj kličem zopet in zopet: snujmo društva, kajti le v slogi je moč! Davorin Antloga.

Sejmovi. Dne 17. junija pri Sv. Trojici v Slov. goricah. Dne 20. junija v Vitanji. Dne 21. junija v Studencih pri Mariboru, pri Sv. Tomaži pri Ormoži in v Marenbergu. Dne 22. junija pri Sv. Antonu v Slov. gor., v Št. Juriji pri Celji, v Sevnici in v Šoštanji.

Dopisi.

Iz Celja. (Vinorejsko društvo za Celjsko vinsko okolišče.) Prebivalcem južno-stajarskih pokrajin je znano, da v vinorejskem oziru čem dalje bolj propadamo. Mnogo je sovražnikov, ki se z združenimi močmi zaganjajo na blagostanje vinorejca. Zdru-

žili ste se filoksera in peronospora, obup in mlačnost ljudi, da vinogradi ne dajo več prejšnjega dobička! Še pred kratkim je bila vinoreja dotičnim vinorejcem vir blagostanja in bogastva: a zdaj opustošene gorice s svojim prestarim in izpitim trsjem le slabo povračajo trud in stroške. Skrajni čas je, da se to žalostno stanje vinoreje vzboljša in se vinorejcu pomaga, dokler ni prepozno. Že dalje časa so razni prijatelji kmetijstva ugibali, na kakšen način bi se dalo slabim vinorejskim razmeram opomoči. V vinoreji skušeni nadučitelj, gosp. Gustav Potočnik v Pletrovčah trudil se je vedno zglodno pomagati vinogradnikom v bližnji okolici. Zdaj se mu je posrečilo kljub mnogim zadržkom vzbuditi »vinorejsko društvo za Celjsko vinsko okolišče«. Namen društva je vzdrževanje, pospeševanje in ponovljenje vinoreje v društvenem okolišči po zatiranju trtne uši in drugih trsnih škodljivcev. Sredstva za to so: pristop društvu »za obrambo avstrijske vinoreje na Dunaji« kot podružnica, prireditve zborovanj, tečajev in konkurencij za cepljenje trt, prireditve razstav, izletov itd., razširjanje podučljivih spisov o vinoreji in kletarstvu, nasajanje trsnic in vinogradov za pridobitev reznikov, pridobitev trt, orodja, materiala itd. za društvenike in končno podeljevanje priznanj in podpor za odlična dela. Društvena pravila so potrjena od vis. c. kr. namestništva v Gradcu z dne 11. maja 1893 št. 21.844 ter se bodo v kratkem tiskala in dotičnim prijateljem vinoreje razposlala. Dne 4. junija t. l. je prišlo nad dvajset vinorejcev in prijateljev vinoreje iz Celja, Žalca, Griž itd. v Pletrovče, kjer je g. Potočnik s prijaznim nagovorom sejo otvoril. Po prebranju dotičnih odobrenih društvenih pravil se je vršila volitev v društveni zastop. Izvoljeni so: predsednik g. Gustav Potočnik, nadučitelj v Pletrovčah, namestnik g. Vincenc Janič, posestnik iz Celja, denarničar, g. Janez Ježovnik, veleposestnik iz Arjevasi, zapisnikarja C. A. Leser iz Celja in g. Jožef Supanek, nadučitelj v Grižah, odbornika g. Jakob Janežič, posestnik iz Griž in g. Edvard Skolaut, posestnik iz Celja. Naj bi se to novo društvo krepko ukoreninilo in si mnogo udov pridobilo! Zares prelepa naloga je vinorejsko društvo prevzelo: pomagati sebi in občinstvu! Pristopnina znaša na leto 1 gl. Vinorejci in prijatelji vinoreje, podpirajte novo društvo in pristopite v mnogem številu!

J. S—k.

Od Sv. Lovrenca v Slov. gor. Precej časa je že minilo od binškošnega ponedeljka sem. Dolžnost naša bila bi, da bi se slovenskemu svetu naznanilo, kako smo prebili Lovrenčani omenjeni praznik. Pričakoval sem, da bi kateri drugi župljan prevzel to nalogo in umočil pero, da bi mu preveč ne zarjavelo; kajti dobro vem, da bodo »moje« vrstice pa marsikoga hudo piknile. Pa ne morem za to! Na binškošni ponedeljek tedaj zborovalo je naše »Polit. narodn. gospodarsko društvo«. Po običajnem pozdravu predsednikovem nam raztolmačijo vlč. g. župnik naš novi denar ter opomnijo, naj možje posebno žene opozorijo, da se ne pusté goljufati. Pripeti se lahko, da dobé za pet jajec namesto stare desetice novih 10 vinarjev itd. Potem opomnijo, da je prišel čas skropljenja vinske trte, krompirja in nekaterega sadnega drevja in tudi naštejejo koristi skropljenja. Za gosp. župnikom povedal je gospod predsednik nekaj gospodarstvenih rečij o naši soli, katero bi morali že letos začeti zidati. H koncu se izreče želja, da naj bi se naše društvo preustrojilo v »Bralno društvo«. Gospod predsednik zaključi zborovanje s trikratnim »živio« na presvitlega cesarja in vrlji Malonedeljski pevci krepko navdušeno, izborno zapojó »Slovensko geslo«. Neverojetno bi nepoznalec razmer z glavo zmajal in rekel, da tak uspeh se ni mogel doseči v nekaj mesecih. Lovrenčani, kje ste bili, da bi z lastnimi očmi videli, ako že

drugače ne verjamete, napredek naše sosedne fare! To so Vam sami prosti posestniki in fantje, kateri si niso po višjih šolah izvežbali posluha in grla. Čast njim in njihovemu neumorno delavnemu vodji gosp. učitelju Z.; presrčna Vam hvala, da ste se odzvali našemu vabilu! Po zborovanju zabavali so nas vrlji pevci še nekoliko časa s svojim prelepim petjem. Žal, da so imeli tako majhno število poslušalcev. Čast onim, ki so s svojo navzočnostjo skazali spoštovanje dragim nam sosedom! Obžaljevanje po veliki večini onih društvenikov, ki so se odlikovali s svojo nenavzočnostjo; v prvi vrsti pa posvetnim vodnikom našim, katerega nisem niti enega opazil. Naše društvo si je postavilo nalogo, da poučuje ljudstvo o gospodarstvenih, narodnih in političnih rečeh. A udeležba zadnjega zborovanja je kazala le zaspanost, mlačnost do vsega narodnega dela. Pri prosti zabavi slišali smo tudi več navduševalnih napitnic iz ust Malonedeljskih mož. Dragi Lovrenčan, vprašal bodeš, kako pa je to mogoče? Odgovorim ti: »Pri Malonedelji imajo vže več let svojo narodno bralno društvo«. Tam naj bi opazoval, kako marljivo prihajajo po rani božji službi možje, pred pozno in po pozni pa mladeniči čitat slovenskih časnikov. Koliko pa si izposujejo mladeniči in dekleta društvenih knjig! Naši časi zahtevajo, da mora vsak človek kolikor toliko izučen biti v vseh strokah življenja. Slovenci večinoma nismo toliko premožni, kakor Čehi, da bi zamogli svoje sinove vsaj nekoliko let pošiljati v višje šole, akoravno so namenjeni za kmetijski stan. Treba bi nam toraj bilo, poskrbeti na drug način za večjo izobraženost. To pa se ravno da doseči s pomočjo dobrih poučnih knjig in časopisov. Ker pa si posameznik ne more po več časnikov naročevati, kaže, da se jih več v to svrhu združi. Farani, ravno sedaj za našega č. g. kaplana, kateri se zelo zanimajo za to stvar, pokažimo slovenskemu svetu in našim zagrizenim narodnim sovražnikom, da smo Slovenci, da ljubimo svoj narod in jezik! Delajmo za obstanek našega jezika s tem, da čitamo dobre slovenske knjige in časopise! Na delo torej, na pošteno delo! V kratkem bode nam dana lepa prilika, ko namerava Ptujška podružnica sv. Cirila in Metoda zborovati pri nas, da ravno takrat ustanovimo »Bralno društvo«. Vdeležite se istega shoda mnogoštevilno vi očetje, mladeniči in tudi ve slovenska dekleta! Položite takrat vsi, vsi svoj majhen prispevek na domovinski oltar v svojo čast in čast vsemu slovenskemu rodu, za katerega naj bi goreli do zadnjega dihleja! Bog in slovenski rod!

Juršinski.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svitli cesar se je včeraj odpeljal na Bavarsko ter se vdeležil pogrebni slovesnosti vojvode Maksa Emanvela; le-ta je bil brat svitile cesarice. — Iz nekaterih besed ministra za vnanje zadeve, grofa Kalnokya, so hoteli nemški listi izpoznati, da se krha prijateljstvo naše države z nemško ter se naša bliža ruski državi. To pa neki ni resnica, saj ni sila, da smo si z Nemci v sovraštvo, če smo si prijazni z Rusi! — Včeraj je bilo v avstrijski delegaciji prvo polno zborovanje in so, kakor se čuti, v njej mladočeški delegatje hudó napadli vit. Plenerja, ker jih je razžalil v eni prejšnjih sej, češ, da z njimi noče nobena stranka priti v dotiko. Se ve, da tako ni resnica in je torej prav, če mladočeški zastopniki ne trpijo takih besed.

Česko. V mestnem zastopu v Pragi so prišli na